

Stymulowanie rozwoju mowy oraz kompetencji komunikacyjnej dziecka.

1. Podstawą jest stworzenie właściwej atmosfery sprzyjającej komunikacji.
2. Mówmy do dziecka spokojnie, powoli bez zbędnych emocji.
3. Jesteśmy dla naszego dziecka wzorcem wymowy. Dbajmy o to, aby to co mówimy było poprawne językowo. Unikajmy w kontakcie z nim infantylnych zwrotów.
4. Budujmy krótkie zdania, używajmy prostych komunikatów.
5. Pamiętajmy o intonacji zwrotów, które do dziecka kierujemy. To ważne, czy pytamy, przeczymy czy twierdzimy.
6. Wykorzystujmy każdą sytuację do kontaktu mownego z naszym dzieckiem. Opowiadajmy co robimy sami, co robi dziecko, co robimy wspólnie oraz o tym, co dzieje się dookoła. Mowa powinna towarzyszyć zabawie, spacerom oraz wszystkim innym czynnościom, które wykonujemy.
7. Gdy dziecko wypowie jakieś słowo lub zdanie postarajmy się rozszerzyć jego wypowiedź, dodając kolejne słowa.
8. Słuchajmy uważnie wypowiedzi dziecka, zadawajmy dodatkowe pytania.
9. Mówiąc do dziecka starajmy się być z nim w kontakcie wzrokowym.
10. Dajmy dziecku czas na wypowiedzenie się.
11. Nie wyprzedzajmy odpowiedzi dziecka, zgadując co chce powiedzieć.
12. Odpowiadajmy na zadane przez dziecko pytania wyczerpująco i cierpliwie.
13. Opowiadajmy i czytamy dziecku bajki, wierszyki, wyliczanki.
14. Oglądajmy z dzieckiem obrazki: nazywajmy przedmioty i opisujmy sytuacje prostymi zdaniami.
15. W zabawie wykorzystujmy różnego rodzaju układanki, puzzle oraz gry.
16. Wprowadźmy stymulację słuchowo-ruchową poprzez wspólne śpiewanie, tańczenie.
17. Zachęcajmy dziecko do wchodzenia w sytuacje parateatralne, zabawy kukiełkowe lub tematyczne.
18. Doskonałym uzupełnieniem działań wspierających rozwój mowy są ćwiczenia ruchowe.
19. Malujmy i rysujmy wspólnie z dzieckiem, opisując co robimy. Zachęcajmy dziecko do wypowiedzi nt. tego co stworzyliśmy.
20. Starajmy się, aby zabawy językowe i dźwiękonaśladowcze znalazły się w repertuarze czynności wykonywanych wspólnie z dzieckiem.
21. Gdy nasze dziecko jest pobudzone, niespokojne lub ma za sobą trudny dzień wprowadźmy dla wyciszenia ćwiczenia relaksacyjne połączone z delikatnym masażem. Najlepiej stosować tę technikę wieczorem.
22. Nie zmuszajmy dziecka do mówienia. Zachęcajmy, lecz bez nacisku.
23. Chwalmy dziecko za każdy przejaw aktywności werbalnej; dostrzegajmy każde, nawet najmniejsze osiągnięcie, nagradzając je pochwałą.

24. Postarajmy się wyeliminować z aktywności dziecka nadmierne oglądanie telewizji. Ograniczmy je do minimum, pamiętając jednocześnie o treściach, jakie proponujemy. Telewizja nie wpływa stymulująco na rozwój mowy.
25. Nie zaniedbujmy chorób uszu. Prawidłowy słuch jest jednym z najważniejszych elementów biorących udział w rozwoju mowy.
26. Nie gaśmy naturalnej skłonności dziecka do mówienia obojętnością lub przykrą uwagą.
27. Nie poprawiamy wymowy dziecka żądając, by kilkakrotnie powtarzało dane słowo. Nie używajmy zwrotów : "Powtórz ładniej", "Powiedz lepiej". Wychowanie językowe nie może odbywać się pod przymusem i rygiorem wykonalności.
28. Nie zawstydzajmy, nie karzmy dziecka za wadliwą wymowę.
29. Nie zmuszajmy dziecka leworęcznego do posługiwania się ręką prawą w okresie kształtowania się mowy. Zakłócanie w tym okresie naturalnego rozwoju lateralizacji zaburza funkcjonowanie mechanizmu mowy. Niejednokrotnie prowadzi to do zaburzeń mowy, a w szczególności do jąkania.
30. Nie wymagajmy od dziecka zbyt wczesnego wymawiania poszczególnych głosek. Dziecko nie przygotowane pod względem sprawności narządów artykulacyjnych, niedostatecznie różnicujące słuchowo dźwięki mowy, a zmuszane do wymawiania zbyt trudnych dla niego głosek, często zaczyna je zniekształcać. W ten sposób przyczyniamy się do powstawania błędnych nawyków artykulacyjnych, trudnych do zlikwidowania.

Pamiętajmy aby na zaplanowane zajęcia wybrać odpowiednią porę.

Wykorzystujmy każdą okazję, nawet najprostszą zabawę do stymulowania rozwoju mowy i języka,
a w konsekwencji rozwinięcia kompetencji językowej.

Dołożmy wszelkich starań, aby rozmowa z najbliższymi była dla dziecka przyjemnością, dzięki temu będzie
szczęśliwe.

mgr Elżbieta Jarząbkowska

logopeda